

DE NECTAR VAN INSTRUCTIE

WERKEN VAN ŚRĪ ŚRĪMAD
A. C. BHAKTIVEDANTA SWAMI PRABHUPĀDA

VERTAALD IN HET NEDERLANDS

Aan een zijden draad	Op weg naar Kṛṣṇa
Bhagavad-gītā zoals ze is	Prahlāda Mahārāja's transcendentale kennis
De nectar van instructie	Rāja-vidyā: De koning van alle kennis
De nektarzee van zuivere liefde	Śrī Īsopaniṣad
De wetenschap van zelfrealisatie	Śrīmad-Bhāgavatam, canto's 1 – 10.1 (12 dln.)
Het pad naar perfectie	Tijdeloze eenvoud — Spiritualiteit en
Kṛṣṇa (2 dln.)	verloren vooruitgang
Leven komt voort uit leven	Volmaakte vragen, volmaakte antwoorden

ENGELS

Śrīmad-Bhāgavatam canto's 10.2 – 12 (6 dln.; door discipelen)	Beyond Birth and Death
Śrī Caitanya-caritāmṛta (9 dln.)	On the Way to Kṛṣṇa
Teachings of Lord Caitanya	Elevation to Kṛṣṇa Consciousness
The Nectar of Instruction	Kṛṣṇa Consciousness: The Matchless Gift
Light of the Bhāgavata	Kṛṣṇa Consciousness: The Topmost
Nārada-bhakti-sūtra (voltooid door Satsvarūpa dāsa Goswami)	Yoga System
Mukunda-mālā-stotra (voltooid door Satsvarūpa dāsa Goswami)	Back to Godhead (tijdschrift; oprichter)
Easy Journey to Other Planets	Search for Liberation
Teachings of Lord Kapila, the Son of Devahūti	The Journey of Self-Discovery
Teachings of Queen Kuntī	Civilization and Transcendence
Message of Godhead	The Laws of Nature – An Infallible Justice
The Perfection of Yoga	Renunciation Through Wisdom
	The Quest for Enlightenment
	Dharma, the Way of Transcendence
	Beyond Illusion and Doubt
	The Hare Kṛṣṇa Challenge

BENGALI

Geetār-gan	Buddhi-yoga
Vairāgya-vidyā	Bhakti-ratna-boli

OVERIGE NEDERLANDSTALIGE PUBLICATIES VAN
THE BHAKTIVEDANTA BOOK TRUST INTERNATIONAL

Een hogere smaak	Prabhupāda (biografie)
Heengaan en terugkomen	Vedische kookkunst

DE NECTAR VAN INSTRUCTIE

De *Śrī Upadeśāmṛta* door Śrīla Rūpa Gosvāmī, met de
oorspronkelijke sanskriettekst, transliteratie in westers
schrift, woord-voor-woord-vertaling, vertaling en
uitgebreid commentaar

door

ŚRĪ ŚRĪMAD
A. C. BHAKTIVEDANTA SWAMI PRABHUPĀDA

Stichter-*ācārya* van de Internationale Gemeenschap
voor Krishna-bewustzijn

THE BHAKTIVEDANTA
BOOK TRUST

Lezers die meer willen weten over de in dit boek behandelde onderwerpen, worden hierbij uitgenodigd contact op te nemen met het secretariaat van de Internationale Gemeenschap voor Krishna-bewustzijn.

NEDERLAND
ISKCON Amsterdam
Lizzy Ansinghstraat 80
1072 RD Amsterdam
t +31 (0)20 67 51 404
info@iskconamsterdam.nl
www.iskconamsterdam.nl

BELGIË
ISKCON Radhadesh
Château de Petite Somme
6940 Septon (Durbuy)
t +32 (0)86 32 29 26
radhadesh@pamho.net
www.radhadesh.com

www.harekrishna.nl

SURINAME
Markine Sri Mayapur Dham
Kwattaweg 459
Paramaribo, Suriname
t +597 (0)43 5051
iskconsuriname108@yahoo.com
www.iskconsuriname.wordpress.com

www.krishna.com * www.bbt.info

Nederlandse editie
Vertaling: Rūpa Sanātana Dāsa (Rogier Vrieling)

Eerste druk, 2022: 10 000 exemplaren

© 2022 The Bhaktivedanta Book Trust International, Inc.
Alle rechten voorbehouden.

Oorspronkelijk gepubliceerd als:
The Nectar of Instruction

© 1975 The Bhaktivedanta Book Trust International, Inc.

ISBN 978 90 70742 362

NUR 718, 739

INHOUD

Voorwoord • vii

<i>Tekst</i>	EEN	1
	TWEE	17
	DRIE	33
	VIER	47
	VIJF	59
	ZES	73
	ZEVEN	83
	ACHT	91
	NEGEN	99
	TIEN	103
	ELF	113

Over de schrijver 119

Referenties 123

Verklarende woordenlijst 124

Uitspraakgids 131

Register van sanskrietteksten 136

Register 139

*

*De nectar van
instructie*

van Śrīmatī Rādhārāṇī, de beste van alle *gopī*'s. Wie daarom de missie van Śrī Caitanya Mahāprabhu wil begrijpen en Zijn voetsporen wil volgen, moet oprecht en serieus in de voetsporen treden van de Zes Gosvāmī's: Śrī Rūpa, Sanātana, Bhaṭṭa Raghunātha, Śrī Jīva, Gopāla Bhaṭṭa en Dāsa Raghunātha.

Śrī Rūpa Gosvāmī was de leider van alle Gosvāmī's en heeft ons het *Upadeśāmṛta* (*De nectar van instructie*) gegeven als wegwijzer voor onze activiteiten. Zoals Śrī Caitanya Mahāprabhu acht verzen heeft nagelaten onder de naam *Śikṣāṣṭaka*, zo heeft Rūpa Gosvāmī ons het *Upadeśāmṛta* gegeven, zodat we zuivere vaiṣṇava's kunnen worden.

In alle spirituele aangelegenheden moeten we allereerst onze geest en zintuigen beheersen. Zonder beheersing van geest en zintuigen kan niemand vooruitgang maken in het spiritueel leven. In de materiële wereld wordt iedereen beheerst door de hoedanigheden hartstocht en onwetendheid en om zich te verheffen tot het niveau van goedheid, *sat-tva-guṇa*, moeten we de instructies van Rūpa Gosvāmī naleven. Vanaf dat moment wordt alles over het maken van verdere vooruitgang onthuld.

Vooruitgang maken in Kṛṣṇa-bewustzijn is afhankelijk van de houding van de volgeling. Een volgeling van de beweging voor Kṛṣṇa-bewustzijn moet een perfecte *gosvāmī* worden. Vaiṣṇava's staan algemeen bekend als *gosvāmī*'s, de titel van alle tempelleiders in Vṛndāvana. Wie een perfecte toegewijde van Kṛṣṇa wil worden, moet een *gosvāmī* worden. *Go* betekent 'zintuigen' en *svāmī* betekent 'meester'.

Zonder beheersing van de zintuigen en de geest kan niemand een *gospvāmī* worden. Om het hoogste succes in het leven te bereiken — een *gospvāmī* worden en daarna een zuivere toegewijde van de Heer — moeten we Śrīla Rūpa Gosvāmī's instructies opvolgen die bekendstaan als het *Upadeśāmṛta*. Śrīla Rūpa Gosvāmī heeft vele andere boeken geschreven, zoals *Bhakti-rasāmṛta-sindhu*, *Vidagdha-mādhava* en *Lalita-mādhava*, maar de instructies in het *Upadeśāmṛta* vormen de grondslag voor beginnende toegewijden. We moeten deze instructies zeer strikt naleven. Het zal dan eenvoudiger zijn om van ons leven een succes te maken. Hare Kṛṣṇa.

Voorwoord

A. C. BHAKTIVEDANTA SWAMI

20 september, 1975
Viṣvarūpa-mahotsava
Kṛṣṇa-Balarāma Mandira
Ramaṇa-reti
Vṛndāvana, India

Tekst een

वाचो वेगं मनसः क्रोधवेगं
जिह्वावेगमुदरोपस्थवेगम् ।
एतान् वेगान् यो विषहेत धीरः
सर्वामपीमां पृथिवीं स शिष्यात् ॥ १ ॥

*vāco vegam̐ manasaḥ krodha-vegam̐
jihvā-vegam udaropastha-vegam
etān vegān yo viṣaheta dhīraḥ
sarvām apimām pṛthivīm sa śiṣyāt*

vācaḥ — van het spreken; *vegam* — drang; *manasaḥ* — van de geest; *krodha* — van woede; *vegam* — drang; *jihvā* — van de tong; *vegam* — drang; *udara-upastha* — van de maag en geslachtsdelen; *vegam* — drang; *etān* — deze; *vegān* — drang; *yaḥ* — wie ook; *viṣaheta* — kan verdragen; *dhīraḥ* — sober; *sarvām* — hele; *api* — zeker; *imām* — deze; *pṛthivīm* — wereld; *saḥ* — die persoon; *śiṣyāt* — kan discipelen maken.

Een wijs persoon die de drang tot spreken, de dwang van de geest, de uitingen van woede en de drang van de tong, maag en geslachtsdelen weet te verdragen, is bevoegd om over de hele wereld discipelen te maken.

De nectar van
instructie

COMMENTAAR ❁ In het *Śrīmad-Bhāgavatam* (6.1.9-10) stelt Parikṣit Mahārāja een aantal intelligente vragen aan Śukadeva Gosvāmī. Een van deze vragen is: 'Waarom ondergaan mensen boetedoening als ze hun zintuigen niet kunnen bedwingen?' Een dief weet bijvoorbeeld heel goed dat hij gearresteerd kan worden voor diefstal, maar zelfs al ziet hij een andere dief door de politie worden opgepakt, dan nog zal hij doorgaan met stelen.

Door te luisteren en te zien doen we ervaring op. Wie minder intelligent is, doet ervaring op door te zien, maar wie intelligenter is, doet dat door te luisteren. Als een intelligent persoon uit het wetboek of de *śāstra's* (de heilige teksten) hoort dat stelen verkeerd is en dat een dief na zijn arrestie wordt gestraft, zal hij ophouden met stelen. Wie niet zo intelligent is, zal eerst gearresteerd en gestraft moeten worden voor diefstal voordat hij stopt met stelen. Maar voor dwazen geldt dat ook al hebben ze nog zo geluisterd en gezien en zijn ze misschien zelfs gestraft, ze toch doorgaan met stelen. Zelfs al ondergaat zo iemand boetedoening en wordt hij door de regering gestraft, dan zal hij, zodra hij uit de gevangenis komt, toch weer stelen. Als een gevangenisstraf een soort boetedoening is, wat is dan het nut van zo'n boetedoening? Daarom vroeg Parikṣit Mahārāja (*Bhāgavatam* 6.1.9-10):

*dr̥ṣṭa-śrutābhyāṁ yat pāpam
jānann apy ātmano 'hitam*

*karoti bhūyo vivaśaḥ
prāyaścittam atho katham*

Tekst een

*kvacin nivartate 'bhadrāt
kvacic carati tat punaḥ
prāyaścittam atho 'pārtham
manye kuñjara-śaucavat*

Hij vergeleek boetedoening met het baden van een olifant. Een olifant mag zich dan grondig in de rivier baden, maar zodra hij weer op de oever staat, gooit hij modder over zijn hele lichaam. Wat is dan het nut van zijn bad? Op dezelfde manier chanten vele spirituele beoefenaars de Hare Kṛṣṇa *mahā-mantra*, hoewel ze tegelijkertijd vele verboden dingen doen en denken dat het chanten hun overtredingen wel zal neutraliseren.

Van de tien overtredingen die chanters van de heilige naam van de Heer kunnen begaan, wordt deze overtreding *nāmno balād yasya hi pāpa-buddhiḥ* genoemd of overtredingen begaan op kracht van het chanten van de Hare Kṛṣṇa *mahā-mantra*. Sommige christenen gaan naar de kerk met dezelfde instelling: ze biechten hun zonden op en denken dat hun biecht bij de priester en hun boetedoening hen zal bevrijden van de resultaten van hun wekelijkse zonden. Zodra de zaterdag voorbij is en de zondag aanbreekt, beginnen ze weer met hun zondige activiteiten en verwachten ze dat ze de volgende zaterdag opnieuw zullen worden vergeven. Mahārāja Parikṣit, de intelligentste koning van zijn tijd, ver-

*De nectar van
instructie*

oordeelt dit soort *prāyaścitta* of boetedoening. Śukadeva Gosvāmī, die net zo intelligent was — wat passend is voor de spiritueel leraar van Mahārāja Parikṣit — antwoordde de koning en bevestigde zijn uitspraak over boetedoening. Een zondige activiteit wordt niet geneutraliseerd door een vrome. Ons slimerende Kṛṣṇa-bewustzijn opwekken is daarom de ware *prāyaścitta* of boetedoening.

Werkelijke boetedoening berust op werkelijke kennisverwerving, waarvoor een standaardmethode bestaat. Wie op een gereguleerde, hygiënische manier leeft, wordt niet ziek. Een mens moet volgens bepaalde principes worden getraind om zich zijn oorspronkelijke kennis te herinneren. Zo'n gereguleerd en ordelijk leven leiden wordt gezien als *tapasya*. Door ascese en seksuele onthouding (*brahmacarya*) te beoefenen, de geest en de zintuigen te beheersen, vrijgevig bezittingen te schenken, open en eerlijk te zijn, schoon te blijven en *yoga-āsana's* te beoefenen, kunnen we geleidelijk tot het niveau van werkelijke kennis of Kṛṣṇa-bewustzijn worden verheven. Maar wie het geluk heeft in contact te komen met een zuivere toegewijde, kan alle oefeningen voor het beheersen van de geest door de mystieke yogamethode gemakkelijk achterwege laten door eenvoudig de regulerende principes van het Kṛṣṇa-bewustzijn te volgen — afzien van: vrije seks, vleeseten, opwekkende en bedwelmende middelen gebruiken en gokken — en door devotionele dienst te verrichten voor de Allerhoogste Heer onder begeleiding van een betrouwbare spiritueel leraar. Dit

is de eenvoudige methode die Śrīla Rūpa Gosvāmī ons aanraadt. *Tekst een*

Allereerst moeten we ons spraakvermogen beheersen. Iedereen heeft dit vermogen: zodra het maar even kan, beginnen we te praten. Maar als we niet over Kṛṣṇa praten, praten we over allerlei onzin. Zoals een kikker in het veld spreekt door te kwaken, zo wil iedereen die een tong heeft, spreken, zelfs al is het alleen maar onzin. Maar het kwaken van kikkers nodigt slangen uit: 'Kom hier en eet me maar.' Maar ook al trekt de kikker met zijn gekwaak de dood aan, toch gaat hij ermee door. Het praten van materialisten en impersonalistische *māyāvādī*-filosofen is als kikkergezang. Ze spreken altijd onzin en nodigen zo de dood uit om hen te vangen.

Maar het spraakvermogen beheersen is niet een zelfopgelegd zwijgen (de externe methode van *mauna*), zoals *māyāvādī*-filosofen denken. Zwijgen lijkt misschien tijdelijk te helpen, maar uiteindelijk mislukt het. De manier die Śrīla Rūpa Gosvāmī bepleit om ons spraakvermogen te beheersen is juist de positieve methode van *kṛṣṇa-kathā*: onze spraak gebruiken om de Allerhoogste Heer, Śrī Kṛṣṇa, te verheerlijken. Zo kan de tong de naam, vorm, eigenschappen en activiteiten van vermaak van de Heer verheerlijken. Wie *kṛṣṇa-kathā* verkondigt, ontkomt altijd aan de greep van de dood. Dat is wat het betekent om de drang tot spreken te beheersen.

De rusteloosheid of wispelturigheid van de geest (*mano-vega*) kunnen we bedwingen door onze geest op de lotusvoeten van Kṛṣṇa te richten. Het

De neċtar van Caitanya-caritāmṛta (Madhya 22.31) zegt:
instructie

*kṛṣṇa—sūrya-sama; māyā haya andhakāra
yāhān kṛṣṇa, tāhān nāhi māyāra adhikāra*

Kṛṣṇa is als de zon en māyā als de duisternis. Is de zon aanwezig, dan is er van duisternis geen sprake. Zo kan de geest door māyā's invloed onmogelijk onrustig worden als Kṛṣṇa aanwezig is. De yogamethode waarbij alle materiële gedachten worden genegeerd, zal ons niet helpen. Een vacuüm in de geest proberen te creëren is kunstmatig, want het vacuüm blijft niet. Maar door altijd aan Kṛṣṇa te denken en ons af te vragen hoe we Hem het beste kunnen dienen, krijgen we de geest gemakkelijk onder controle.

Op dezelfde manier kunnen we woede bedwingen. Woede kan nooit helemaal worden gestopt, maar als we alleen kwaad worden op degenen die de Heer of Zijn toegewijden bespotten en belasten, dan bedwingen we onze woede op een Kṛṣṇabewuste manier. Heer Caitanya Mahāprabhu werd woedend op de kwaadaardige broers Jagāi en Mādhāi, die Nityānanda Prabhu belasterden en aanvielen. In Zijn *Śikṣāṣṭaka* schreef Heer Caitanya: *trṇād api sunīcena taror api sahiṣṇunā* — 'Men moet nederiger zijn dan het gras en verdraagzamer dan een boom.' We kunnen ons afvragen waarom de Heer Zijn woede toonde. Het idee is dat we zelf altijd bereid moeten zijn om persoonlijke beledigingen te verdragen, maar wanneer Kṛṣṇa of Zijn zuivere toegewijde wordt bespot of belasterd, wordt een echte

toegewijde kwaad en reageert fel tegen de overtreders. *Krodha*, woede, kan niet worden gestopt, maar wel op de juiste manier worden toegepast. Uit woede stak Hanumān Lāṅka in brand, maar toch wordt hij als de grootste toegewijde van Heer Rāmacandra vereerd. Dit betekent dat hij zijn woede op de juiste manier gebruikte. Arjuna is een ander voorbeeld. Hij wilde niet vechten, maar Kṛṣṇa's woorden — 'Je moet vechten!' — wekten zijn woede. Zonder woede is vechten onmogelijk. Maar in dienst van de Heer kan woede wel worden bedwongen.

Tekst een

Wat betreft de drang van de tong: we weten allemaal dat de tong smakelijke gerechten wil eten. Eigenlijk zouden we de tong niet alles moeten laten eten wat ze maar wil, maar zouden we haar moeten beheersen met *prasāda*. De instelling van een toegewijde is dat hij alleen eet wanneer Kṛṣṇa hem *prasāda* te eten geeft. Dat is de juiste manier om de drang van de tong te bedwingen. We zouden op bepaalde tijden *prasāda* moeten nemen en niet in restaurants of snoepwinkels moeten eten om aan de grillen van de tong en de maag toe te geven. Als we vasthouden aan het principe van alleen maar *prasāda* eten, kan de drang van de maag en de tong worden bedwongen.

Op dezelfde manier kan de drang van de geslachtsdelen, de geslachtsdrift, onder controle worden gebracht door deze niet onnodig te gebruiken. De geslachtsdelen moeten worden gebruikt om een Kṛṣṇa-bewust kind te verwekken en nergens anders voor. De beweging voor Kṛṣṇa-bewustzijn moedigt het huwelijk aan, niet voor het bevredigen van de

De nectar van
instructie

geslachtsorganen, maar voor het verwekken van Kṛṣṇa-bewuste kinderen. Zodra de kinderen wat groter zijn, worden ze naar onze *gurukula* gestuurd, onze school waar ze getraind worden om volledig Kṛṣṇa-bewuste toegewijden te worden. Er zijn veel van die Kṛṣṇa-bewuste kinderen nodig en wie in staat is zulke Kṛṣṇa-bewuste nakomelingen te verwekken, mag zijn geslachtsorganen gebruiken.

Wie de methoden van Kṛṣṇa-bewuste beheersing volledig onder de knie heeft, komt in aanmerking om een betrouwbare spiritueel leraar te worden.

In zijn *Anuṛtti*, een commentaar op de *Upadeśāmrta*, schrijft Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura dat onze vereenzelving met materie drie soorten van drang veroorzaakt: de drang om te spreken, de drang of behoefte van de geest en de behoeften van het lichaam. Als een levend wezen ten prooi valt aan die drie soorten van drang, voorspelt dat niet veel goeds voor zijn leven. Wie die behoeften of drangen leert weerstaan, wordt een *tapasvī* genoemd, iemand die ascese beoefent. Zulke *tapasya* voorkomt dat we ten prooi vallen aan de materiële energie, de externe energie van de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods.

Als we het hebben over de drang tot praten, hebben we het over onnodig gepraat, zoals dat van de *māyāvādī*-filosofen, of van personen die bezig zijn met resultaatgerichte activiteiten (die technisch *karma-kāṇḍa* worden genoemd), of van materialistische mensen die alleen maar onbelemmerd van het leven willen genieten. Al deze gesprekken of

literatuur zijn reële voorbeelden van de drang tot praten. Veel mensen spreken nonsens en schrijven waardeloze boekdelen vol met onzin; allemaal het resultaat van de drang tot praten. Om deze neiging tegen te gaan, moeten we Kṛṣṇa tot ons gespreksonderwerp maken. Dit wordt uitgelegd in het *Śrīmad-Bhāgavatam* (1.5.10-11):

Tekst een

*na yad vacas̄ citra-padaṁ harer yaśo
jagat-pavitraṁ pragṛṇīta karhicit
tad vāyasaṁ tīrtham uśanti mānasā
na yatra haṁsā nīramanty uśik-ḥṣayāḥ*

‘Woorden die niet de heerlijkheid van de Heer beschrijven, die als enige de sfeer van het hele universum kan zuiveren, worden door heilige personen beschouwd als een pelgrimsoord voor kraaien. Volmaakte personen beleven daar geen genoegen, omdat ze inwoners zijn van de transcendentale wereld.’

*tad-vāg-visargo janatāgha-viplavo
yasmīn prati-ślokaṁ abaddhavyatī api
nāmāny anantasya yaśo 'ṅkitāni yat
śṛṇvanti gāyanti gṛṇanti sādhaḥ*

‘Maar literatuur die de transcendentale glorie van de naam, roem, gedaanten, activiteiten van vermaak, enzovoort van de onbegrensde Allerhoogste Heer rijkelijk beschrijft, is van een andere aard, want ze staat vol transcendentale woorden die bedoeld zijn

*De nectar van
instructie*

om een ommekeer teweeg te brengen in het goddeloze bestaan van deze misleide wereldbeschaving. Hoewel zulke transcendentale literatuur soms onvolkomenheden vertoont, wordt ze toch aangehoord, geciteerd en aanvaard door gezuiverde personen die door en door oprecht zijn.'

De conclusie is dat we ons alleen van waardeeloos en onzinnig gepraat kunnen weerhouden als we over devotionele dienst aan de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods praten. We moeten er altijd voor zorgen dat we ons spraakvermogen alleen gebruiken voor het realiseren van Kṛṣṇa-bewustzijn.

De rusteloosheid van de wispelturige geest wordt onderverdeeld in twee categorieën. De eerste wordt *avirodha-prīti* of onbepaalde gehechtheid genoemd en de tweede *virodha-yukta-krodha* of woede die voortkomt uit frustratie. *Avirodha-prīti* verwijst naar het volgen van *māyāvāda*-filosofie, het geloven in de vruchten van de resultaatgerichte activiteiten van de *karma-vādi's* en het vertrouwen op plannen die gebaseerd zijn op materialistische verlangens. Meestal zijn het de *jñānī's*, *karmī's* en materialistische plannenmakers die de aandacht van geconditioneerde zielen trekken, maar als materialisten hun plannen niet kunnen verwezenlijken en al hun kunstgrepen op niets uitlopen, worden ze kwaad. Gefrustreerde materiële verlangens veroorzaken woede.

Op dezelfde manier kunnen lichamelijke behoeften in drie categorieën worden onderverdeeld: de behoeften van de tong, de maag en de geslachtsdelen. Fysiek gezien kunnen we vaststellen dat die drie

zintuigen zich op één lijn bevinden en dat lichamelijke behoeften beginnen met de tong. Slagen we erin de behoeften van de tong te bedwingen door de activiteiten van de tong te beperken tot het eten van *prasāda*, dan zullen we de behoeften van de maag en de geslachtsdelen ook vanzelf onder controle krijgen. Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura zegt hierover het volgende:

Tekst een

*śarīra avidyā jāla, jaḍendriya tāhe kāla,
jīve phele viṣaya-sāgare
tā'ra madhye jihvā ati, lobhamāyā sudurmati,
tā'ke jetā kaṭhina saṁsāre
kṛṣṇa baḍa dayāmaya, karibāre jihvā jaya,
sva-prasāda-anna dila bhāi
sei annāmṛta khāo, rādhā-kṛṣṇa-guṇa gāo,
preme ḍāka caitanya-nitāi*

‘O Heer, dit materiële lichaam is een brok onwetendheid en de zintuigen zijn een netwerk van paden die uitlopen op de dood. Op een of andere manier zijn wij in deze oceaan van materieel zingenot gevallen. Van alle zintuigen is de tong het vraatzuchtigst en het moeilijkst te bedwingen. Het is in deze wereld bijzonder moeilijk om de tong te overwinnen, maar U, dierbare Kṛṣṇa, bent zo vriendelijk voor ons. U heeft ons deze heerlijke *prasāda* gezonden om ons te helpen onze tong te overwinnen. Laten we daarom tot onze volle tevredenheid deze *prasāda* eten, Śrī Śrī Rādhā-Kṛṣṇa verheerlijken en Heer Caitanya en Prabhu Nityānanda uit liefde te hulp roepen.’

*De nectar van
instructie*

Er zijn zes soorten *rasa's* (smaken) en wie door om het even welke van deze zes wordt geprikkeld, wordt beheerst door de drang van de tong. Sommige mensen houden van vlees, vis, krab, eieren en andere dingen die voortkomen uit zaad en bloed en die in de vorm van dode lichamen worden gegeten. Andere mensen houden van groenten, planten, spinazie of zuivelproducten, maar alleen voor het bevredigen van de tong. Van Kṛṣṇa-bewuste personen wordt verwacht dat ze het eten voor zinsbevrediging opgeven, inclusief overmatig gebruik van kruiden, zoals chilipeper en tamarinde. Om onaanvaardbare verlangens te vervullen, doen sommige mensen zich ook te goed aan het kauwen op betelbladeren en aan *haritakī*, betelnoten, verschillende kruiden die worden gebruikt voor het maken van pruimtabak van betelbladeren, tabak, LSD, marihuana, opium, sterke drank, koffie en thee. Als we leren om alleen de overblijfselen te aanvaarden van het voedsel dat Kṛṣṇa heeft gegeten, kunnen we aan *māyā's* grip ontkomen.

Groente, granen, fruit, zuivelproducten en water zijn geschikte ingrediënten om aan Heer Kṛṣṇa te offeren en deze worden ook door Hemzelf voorgeschreven. Maar als we *prasāda* alleen aanvaarden omdat het lekker smaakt en daardoor te veel eten, vallen we ook ten prooi aan het bevredigen van de behoeften van de tong. Śrī Caitanya Mahāprabhu heeft ons geleerd bijzonder smakelijke gerechten te vermijden, zelfs al is het *prasāda*. Als we heerlijke gerechten aan de Beeldgedaanten offeren om

daardoor zelf lekker te kunnen eten, zijn we bezig met het bevredigen van de behoeften van de tong. Ook als we een uitnodiging van een rijk persoon aanvaarden met de achterliggende gedachte daardoor op smakelijk voedsel te worden onthaald, proberen we de behoeften van de tong te bevredigen. In het *Caitanya-caritāmṛta* (*Antya* 6.227) staat:

Tekst een

*jihvāra lālase yei iti-uti dhāya
śiśnodara-parāyaṇa kṛṣṇa nāhi pāya*

‘Wie van hier naar daar rent om zijn tong te bevredigen en te veel gesteld is op de verlangens van zijn maag en geslachtsdelen, kan Kṛṣṇa niet bereiken.’

Zoals eerder gezegd, bevinden de tong, de maag en de geslachtsorganen zich allemaal op één lijn en vallen ze onder dezelfde categorie. Heer Caitanya zei: *bhāla nā khāibe āra bhāla nā paribe* — ‘Draag geen luxueuze kleren en eet geen overheerlijk voedsel.’ (*Caitanya-caritāmṛta*, *Antya* 6.236)

Volgens deze analyse zijn mensen met maagaandoeningen niet in staat om de drang van hun maag te beheersen. Door ons verlangen om meer te eten dan noodzakelijk, halen we onszelf onvermijdelijk allerlei ongemakken op de hals. Maar door op dagen als Ekādaśi en Janmāṣṭamī te vasten, kunnen we de drang van de maag bedwingen.

Wat betreft de drang van de geslachtsdelen zijn er twee categorieën: gepaste en ongepaste of toegestane en vrije seks. Wanneer een man werkelijk volwassen is, kan hij volgens de regels en bepalingen van

*De neċtar van
instruċtie*

de *śāstra*'s trouwen en zijn geslachtsdelen gebruiken voor het verwekken van goede kinderen. Dat is toegestaan en religieus. Anders zal hij op vele kunstmatige manieren de behoeften van zijn geslachtsdelen bevredigen, zonder zich daarbij beperkingen op te leggen. Wie toegeeft aan vrije seks zoals die in de *śāstra*'s wordt gedefinieerd — door denken, plannen, erover te praten, daadwerkelijk geslachtsgemeenschap te hebben of door de geslachtsdelen op een kunstmatige manier te bevredigen — valt ten prooi aan *māyā*. Deze instructies zijn er niet alleen voor getrouwde mensen, maar ook voor *tyāgi*'s of personen in de onthechte levensorde. In het zevende hoofdstuk van zijn boek *Prema-vivarta* zegt Śrī Jagadānanda Paṇḍita:

*vairāgi bhāi grāmya-kathā nā śunibe kāne
grāmya-vārtā nā kahibe yabe milibe āne*

*svapane o nā kara bhāi strī-sambhāṣaṇa
gr̥he strī chādīyā bhāi āsiyācha vana*

*yadi cāha praṇaya rākhite gaurāṅgera sane
choṭa haridāsera kathā thāke yena mane*

*bhāla nā khāibe āra bhāla nā paribe
hṛdayete rādhā-kṛṣṇa sarvadā sevibe*

‘Dierbare broeder, je bevindt je in de onthechte levensorde en zou daarom niet naar gesprekken over wereldse dingen moeten luisteren en evenmin zou

je over wereldse dingen moeten praten wanneer je anderen ontmoet. Zelfs in dromen moet je niet aan vrouwen denken. Je hebt de onthechte levensorde aanvaard met een gelofte die je verbiedt met vrouwen om te gaan. Wil je met Heer Caitanya Mahāprabhu omgaan, herinner je dan altijd hoe Choṭa Haridāsa door de Heer werd verstoten. Zorg dat je geen luxueus voedsel eet en kleed je niet in prachtige gewaden, maar blijf altijd nederig en dien Śrī Śrī Rādhā-Kṛṣṇa vanuit het diepst van je hart.'

Tekst een

De conclusie is dat wie deze zes onderdelen — spraak, geest, woede, tong, maag en geslachtsdelen — beheerst, een *svāmī* of *gosvāmī* moet worden genoemd. *Svāmī* betekent 'meester' en *gosvāmī* betekent 'meester van de *go* (zintuigen)'. Wanneer iemand de onthechte levensorde aanvaardt, ontvangt hij automatisch de titel *svāmī*. Dit betekent niet dat hij de meester is van zijn familie of van zijn gemeenschap of samenleving; hij moet meester zijn over zijn zintuigen. Alleen iemand die meester is over zijn zintuigen, mag een *gosvāmī* worden genoemd, anders past *go-dāsa*, dienaar van de zintuigen, beter. Volgend in het voetspoor van de Zes Gosvāmī's van Vṛndāvana zouden alle *svāmī*'s en *gosvāmī*'s zich volledig moeten toeleggen op transcendentale liefdedienst aan de Heer. Daar tegenover staat dat *go-dāsa*'s zich bezighouden met dienst aan hun zintuigen of aan de materiële wereld. Ze houden zich met niets anders bezig. Prahlāda Mahārāja beschrijft de *go-dāsa* verder als *adānta-go*, wat verwijst naar iemand die zijn zintuigen niet onder controle heeft.

De nectar van instructie Een *adānta-go* kan geen dienaar van Kṛṣṇa worden. Prahāda Mahārāja zegt in het *Śrīmad-Bhāgavatam* (7.5.30):

*matir na kṛṣṇe parataḥ svato vā
mitho 'bhipadyeta gṛha-vratānām
adānta-gobhir viśatām tamisraṁ
punaḥ punaś carvita-carvaṇānām*

'Zij die vastberaden zijn hun bestaan in de materiële wereld voort te zetten voor het bevredigen van hun zintuigen, hebben geen schijn van kans om Kṛṣṇa-bewust te worden; niet door persoonlijke inspanning en niet door instructies van anderen of door gezamenlijke conferenties. Ze worden door hun onbeugelde zintuigen naar de duisterste regionen van onwetendheid gesleept en houden zich daarom als bezetenen bezig met "kauwen wat al is uitgekauwd"'

